

Spoorzone-archief algemeen

Het project Spoorzone is een uniek en onomkeerbaar proces met ingrijpende gevolgen voor de stad Delft en haar inwoners. Het gaat hierbij niet alleen om ruimtelijke veranderingen, maar ook om sociale en emotionele processen rond verleden en toekomst van stad en inwoners.

Omdat de impact van de veranderingen veelal pas achteraf kan worden beoordeeld, dient het proces van transformatie zorgvuldig geregistreerd en vast gelegd te worden. Hiervoor is door stichting Public Gallery het *Spoorzone-archief* ontwikkeld waarin in de loop der jaren een audiovisueel archief over de spoorzone zal ontstaan. Uitgangspunt is dat de registraties zullen plaatsvinden met een kunstzinnige intentie ook al kan er sprake zijn van een documentair karakter. Het wordt een 'archief' met een belangrijke rol voor nieuwe media en een grote mate van publieksparticipatie.

Het registreren zal in een vroeg stadium moeten beginnen, nog voordat de fysieke bouw begint, om de huidige situatie vast te leggen voor die verdwenen is. Onderdelen van dit materiaal, waarmee een proces van historiseren in gang is gezet, kunnen op een bijzondere wijze worden gepresenteerd in het gebied. Op deze wijze kan door middel van verbeelding het proces van toekomstige verandering bij een groot publiek onder de aandacht worden gebracht.

Door het vastleggen en verbeelden van een tijdsbeeld zal het *Spoorzone-archief*, niet alleen van kunstzinnig belang zijn, maar ook van grote waarde kunnen zijn voor het Delfts stadsarchief.

Spoorzone-archief 2008-2009 Morgen is Gisteren

De bouw van de spoortunnel in Delft inspireerde beeldend kunstenaar en filmmaker Coen de Jong tot het maken van "Morgen is Gisteren" een film over vier karakteristieke plekken in de spoorzone. De film, in vier delen, toont een dag uit het leven van deze bijzondere familiebedrijven. Het gaat in het bijzonder om de mensen die met deze plekken verbonden zijn. De vier bedrijven zullen door de komst van de tunnel verdwijnen en zijn door hun betekenis en historie begrepen in Delft: bloemenhandel Koos de Roos, Dansschool Wesseling, Hotel de Kok en snackbar/fietsenstalling "De Turk" bij het station.

Vier bewerkte foto's uit de film kregen in lichtbakken een plaats onder het spoorviaduct ter hoogte van het Bolwerk.

Spoorzone-archief 2010 Spoorsingel Interieur

De bewoners van de Spoorsingel zijn letterlijk het meest bij de huidige spoorlijn en de verandering van het gehele gebied betrokken. De meeste huizen bevinden zich op een afstand van nog geen tien meter van het spoorviaduct. Op de eerste verdieping van de huizen bevindt men zich op ooghoogte met de voorbij rijdende treinen. De treinreizigers kijken vanuit de trein bij de bewoners naar binnen terwijl het uitzicht op de voorbijsnellende trein periodiek onderdeel is geworden van de interieurs op de eerste verdieping. Deze unieke situatie zal over enkele jaren niet meer bestaan en zal daarom worden vastgelegd in het project *Spoorsingel interieur*. Op deze manier worden de bewoners van de Spoorzone direct betrokken bij de verandering van hun omgeving. Door hun woonkamers ter beschikking te stellen, dragen zij bij aan de vastlegging van een uniek stukje uit de Delftse geschiedenis. Het project markeert ook de transformatie die in dit gebied plaatsvindt. Door de huidige situatie vast te leggen en te laten zien, wordt de vraag gesteld hoe het uitzicht zal zijn wanneer het viaduct verdwenen is.

Test interieur 01 Spoorzone 14

Uitwerking

De opzet van *Spoorzone-archief interieur* is het vastleggen van alle interieurs op de eerste verdieping van de Spoorsingel. In elk geval zal op elke interieurfoto een voorbij rijdende trein worden vastgelegd.

Ook wordt vanuit elk interieur een video opname gemaakt van het interieur als er een trein voorbij rijdt, waardoor niet alleen het bewegend beeld, maar ook de audio wordt opgenomen. Tijdens het maken van de beeldopnamen wordt ook een kort interview met de betreffende bewoners gehouden waarbij het specifieke interieur en de relatie tot de spoorlijn het uitgangspunt vormt.

De Spoorsingel heeft 100 huisnummers en het is dan ook de bedoeling alle 100 interieurs vast te leggen. Dit kunnen er meer worden, omdat sommige huizen meerdere kamers hebben op de eerste verdieping.

Om het project te realiseren is samenwerking met de bewoners een vereiste. Door hun medewerking worden de bewoners onderdeel van het project waarbij de grens tussen binnen en buiten wordt geslecht. Door te laten zien wat er achter de gevels ligt wordt alleen de nieuwsgierigheid van de voorbijgangers en treinreizigers bevredigd, maar ook die van de Spoorsingel bewoners onderling. Het project creëert een gemeenschappelijkheid waarbij de bewoners op een interactieve wijze met elkaar in contact en als het ware bij elkaar over de vloer komen. Hiervoor is contact gelegd met het bestuur van BOS/D (Bewoners Overleggroep Spoorlijn/ Delft) die enthousiast op het plan hebben gereageerd en hun medewerking zullen verlenen. Daarnaast bestaat een samenwerking met Werkplaats Spoorzone Delft (WeSD) m.b.t. de aandacht voor de verandering van dit gebied en de betekenis hiervan voor Delft. Hierbij gaat het met name om het verbinden van initiatieven die hierop gericht zijn en het versterkend effect hiervan.

Naast de opnamen van de interieurs worden als tegen-shots opnamen gemaakt vanuit de voorbijrijdende treinen: de gevels op de eerste etage en doorkijkjes in de interieurs. Hierdoor is niet alleen het uitzicht van de bewoners, maar ook die van de treinreiziger die jarenlang voorbij reed vastgelegd. Een uniek tijdsbeeld vereeuwigd.

Test interieur 02 Spoorsingel 14

De foto-opnamen worden in de postproductie nabewerkt tot een aspectratio van 2.34:1, bioscoopformaat (cinemascoop).

De opnamen worden tijdens de loop van het project gearchiveerd en publiekstoegankelijk gemaakt via een speciaal hiervoor ontwikkelde website. Deze groeit tijdens de uitvoering van het project, terwijl er ook presentatie momenten met de bewoners worden georganiseerd. Als eindpresentatie worden de foto's geprint en tentoongesteld in combinatie met een video-installatie van de video-opnamen.

Delft, 10 maart 2010